

Práva obětí trestných činů v trestním řízení - Chorvatsko

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [hr](#)

Oběti trestných činů mají řadu práv v přípravném i v trestním řízení, přičemž zvláštní ochrana je věnována dětem a obětem sexuálních trestných činů a obchodování s lidmi

Oběť trestného činu má právo:

- na informace, jež jsou povinni poskytnout policie, vyšetřovatel, státní zastupitelství (*državno odvjetništvo*) a soud
- na účinnou psychologickou a jinou odbornou pomoc a podporu orgánů, organizací nebo institucí poskytujících pomoc obětem trestných činů
- účastnit se trestního řízení jako poškozený
- být informována státním zástupcem (*državni odvjetnik*) o opatřeních přijatých na základě žádosti oběti a právo podat stížnost vyššímu státnímu zástupci (*viši državni odvjetnik*)
- na odbornou poradenskou pomoc hrazenou z rozpočtových prostředků, pokud oběť utrpí vážnou psychofyzickou újmu nebo vážné následky trestného činu
- předložit návrh na uplatnění majetkového nároku
- na odškodnění v souladu se zvláštním zákonem, pokud oběť utrpěla těžkou újmu na zdraví nebo vážné poškození zdraví v důsledku násilného trestného činu.

Oběť sexuálního trestného činu a trestného činu obchodování s lidmi má kromě výše uvedených práv i další práva, tj. právo:

- před výslechem hovořit s právním poradcem na náklady rozpočtových prostředků
- na právního zástupce na náklady rozpočtových prostředků
- na výslech na policii a státním zastupitelství osobou stejného pohlaví
- mít během výslechu při sobě osobu, jíž důvěřuje
- odmítnout odpovědět na zbytečné otázky týkající se osobního života
- požadovat, aby byla vyslechnuta prostřednictvím audio-video zařízení
- na ochranu osobních údajů
- požadovat vyloučení veřejnosti z jednání
- být před prvním výslechem o uvedených právech informována soudem, státním zástupcem a policií.

Je-li obětí trestného činu dítě, má kromě uvedených práv obětí i další práva, tj. právo:

- na právního zástupce na náklady rozpočtových prostředků
- na doprovod osoby, jíž důvěřuje, při účasti na výkonu jednotlivých úkonů
- na ochranu osobních údajů
- na výslech doma nebo na jiném, speciálně uzpůsobeném místě namísto u soudu
- na výslech bez účasti veřejnosti
- na výslech v nepřítomnosti soudce a stran v místnosti, v níž se dítě nachází, prostřednictvím audio-video zařízení, jež ovládá odborný asistent
- při výslechu dítěte se postupuje se zvláštní péčí, aby výslech neměl škodlivý dopad na duševní zdraví dítěte.

Děti jsou všechny osoby mladší 18 let.

Dětské svědky a oběti vyslychá vyšetřující soudce během důkazního řízení a obsílka dětskému svědkovi se zasílá prostřednictvím jeho rodičů či zákonných zástupců.

Soukromá žaloba

Po oznámení trestného činu řízení ve většině případů povede státní zástupce jmenovaný z moci úřední.

V případě trestných činů, u nichž se trestní řízení zahajuje na základě soukromé žaloby, lze podat soukromou žalobu. Žaloba musí být podána ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se oprávněná fyzická nebo právnická osoba dozvěděla o trestném činu a pachateli.

Majetkový nárok

Oběť trestného činu je zároveň poškozeným, jenž má právo uplatnit nárok na majetkové vyrovnání u soudu.

Nárok na majetkové vyrovnání může zahrnovat:

- náhradu škody – která může být hmotná nebo nehmotná (utrpená bolest, strach)
- vrácení věci – pokud poškozený (oběť) může prokázat, že byl(a) vlastníkem nebo zákonným držitelem dané věci
- zrušení určitého právního úkonu – jestliže se v souvislosti s trestným činem uskutečnil právní úkon majetkové povahy (pokud obviněný oběť násilně donutil k uzavření smlouvy).

Majetkový nárok lze uplatnit v trestním řízení nebo podat žalobu a zahájit samostatné občanskoprávní řízení proti obviněnému.

Pokud je nárok uplatněn v průběhu trestního řízení, předpokladem pro jeho přijetí je, že soud obžalovaného shledá vinným.

V občanskoprávním řízení to není nezbytným předpokladem pro úspěch majetkového vyrovnání.

Práva poškozeného v průběhu vyšetřování a v trestním řízení

Oběti trestných činů jakožto soukromý žalobce a poškozený mají právo v průběhu vyšetřování upozorňovat na veškeré rozhodné skutečnosti a navrhnout důkazy důležité pro určení trestného činu, zjištění pachatele a stanovení jejich majetkových nároků.

Oběť, jež se trestního řízení účastní jako poškozený, má právo:

- používat vlastní jazyk včetně znakového jazyka neslyšících a hluchoslepých a na pomoc tlumočnicka, jestliže neovládá chorvatštinu nebo jí nerozumí, nebo na pomoc překladatele či tlumočnicka znakového jazyka, pokud se jedná o neslyšícího nebo hluchoslepého poškozeného
- používat vlastní jazyk
- předložit návrh na uplatnění majetkového nároku a dočasných ochranných opatření
- na právního zástupce
- upozorňovat na rozhodné skutečnosti a navrhnout důkazy
- účastnit se důkazního slyšení
- účastnit se jednání a podílet se na důkazním řízení a pronést závěrečnou řeč
- nahlížet do spisu týkajícího se dané věci
- požádat státního zástupce o oznámení o opatřeních přijatých na základě její žádosti a podat stížnost k vyššímu státnímu zástupci
- na odvolání
- podat návrh na trestní stíhání a soukromou žalobu
- na oznámení o odmítnutí trestního obvinění nebo o upuštění státního zástupce od trestního stíhání
- převzít trestní stíhání místo státního zástupce
- požadovat návrat do předchozího stavu
- být vyrozuměn o výsledku trestního řízení.

Státní zastupitelství a soud jsou povinny před trestním řízením a v jeho průběhu v kterékoli fázi zkoumat, zda existuje možnost, že obviněný napraví poškozenému škodu způsobenou trestným činem. Rovněž jsou povinny poškozeného informovat o některých

právech stanovených zákonem (např. o právu poškozeného používat vlastní jazyk, o právu předložit návrh na uplatnění majetkového nároku aj.).

Právo na finanční odškodnění

Zákon o finančním odškodňování obětí trestných činů (*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela*) (*Narodne novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 80/08 a 27/11) stanoví právo na finanční odškodnění obětí úmyslného trestného činu s prvky násilí spáchaného na území Chorvatska nebo příbuzných obětí za podmínek stanovených tímto zákonem.

Výše uvedený zákon stanoví právo na finanční odškodnění obětí úmyslných násilných trestných činů, podmínky a postup pro uplatnění práva na odškodnění, orgány, jež rozhodují a podílejí se na rozhodovacím procesu týkajícím se práva na odškodnění, a orgány a postup při řešení přeshraničních věcí.

Oběť úmyslného trestného činu násilí má nárok na odškodnění ze státního rozpočtu.

Policie, státní zastupitelství a soudy jsou povinny poskytnout informace o právu na odškodnění, dát potřebné formuláře žádostí a na žádost oběti jsou povinny poskytnout obecné pokyny a informace o tom, jak žádost vyplnit, a o požadovaných podpůrných dokumentech.

Žádost o odškodnění se předkládá Ministerstvu spravedlnosti na formuláři, který lze stáhnout z jeho stránek.

Formulář žádosti o odškodné pro oběti trestných činů [hr](#)

Žádost musí být předložena nejpozději ve lhůtě šesti měsíců ode dne spáchání trestného činu. Pokud oběť z oprávněných důvodů nebyla schopna žádost předložit v uvedené lhůtě, musí ji předložit nejpozději ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy tyto důvody skončily, a nejpozději ve lhůtě tří let ode dne, kdy byl trestný čin spáchán.

Je-li obětí nezletilá osoba nebo osoba nespolečenská a jestliže její zákonný zástupce nepředložil žádost ve lhůtě šesti měsíců ode dne spáchání trestného činu, běží šestiměsíční lhůta ode dne, kdy tato osoba dosáhne věku 18 let, nebo ode dne, kdy bylo po dosažení plnoletosti oběti zahájeno trestní řízení, nebo ode dne, kdy je daná osoba opět svéprávná.

Nárok na odškodnění může uplatnit:

- oběť násilného trestného činu v případě, že se jedná o občana Chorvatské republiky, respektive občana členského státu Evropské unie, nebo má-li daná osoba na jeho území bydliště, a pokud je trestný čin spáchán na území Chorvatské republiky
- oběť, která v důsledku trestného činu utrpěla těžkou újmu na zdraví nebo zdravotní poškození (má nárok na náhradu nákladů na léčbu, pod podmínkou, že nemá povinné zdravotní pojištění, a to do výše zdravotního pojištění v Chorvatské republice, a náhradu ušlého výdělku až do výše 35 000 kun)
- osoba, která je blízkým pokrevním příbuzným zesnulé oběti (manžel/manželka, druh/družka, dítě, rodič, osvojitel, osvojené dítě, nevlastní rodič, nevlastní dítě, partner stejného pohlaví, prarodič a vnuk či vnučka, pokud s obětí žili ve společné domácnosti) má nárok na náhradu kvůli ztrátě zákonného výživného až do výše 70 000 kun)
- v případě úmrtí oběti má osoba, která uhradila náklady na její pohřeb, nárok na náhradu až do výše maximálně 5 000 kun
- jestliže je trestný čin oznámen nebo zaznamenán u policie nebo státního zastupitelství ve lhůtě šesti měsíců ode dne spáchání trestného činu, bez ohledu na to, zda pachatel je znám, či nikoli.

Při stanovování výše odškodnění je zohledněno chování oběti během spáchání trestného činu a po něm nebo její přispění ke vzniku a rozsahu újmy, zda se jedná o přímou oběť a zda a v jakém časovém rámci trestný čin oznámila příslušným orgánům. Kromě toho se posuzuje spolupráce oběti s policií a příslušnými orgány s cílem pachatele postavit před soud a přihlíží se ke skutečnosti, zda přímá oběť přispěla ke vzniku škody nebo k jejímu zvětšení, v takovém případě se výše odškodnění odpovídajícím způsobem sníží. Žádost bude zamítnuta nebo výše odškodného snížena, prokáže-li se, že je oběť zapojena do organizované trestné činnosti nebo že je ve zločinném spolčení. Odškodnění může být zamítnuto nebo jeho výše snížena i v případě, že by poskytování odškodnění v plné výši bylo v rozporu se zásadou spravedlnosti, dobrými mravy a veřejným pořádkem.

Oznámení o propuštění pachatele

Je-li obžalovaný odsouzen k trestu odnětí svobody, informuje nezávislé oddělení pro pomoc obětem a svědkům ministerstva spravedlnosti oběť o datu (bezpodmínečného i podmíněného) propuštění vězně z výkonu trestu odnětí svobody.

Zákonná povinnost informovat oběti o propuštění vězně

V souladu s ustanoveními zákona o změně zákona o výkonu trestu odnětí svobody je povinností Ministerstva spravedlnosti (Nezávislého oddělení pro pomoc obětem a svědkům) informovat oběť, poškozeného nebo jejich rodinu o propuštění vězně z výkonu trestu.

Oběť je informována o propuštění vězně v případech, kdy se jedná o sexuální a mravnostní trestné činy, trestné činy proti životu a zdraví nebo násilné trestné činy.

Výše uvedené informace se oběti, poškozenému nebo jejich rodině poskytují v případě řádného propuštění po výkonu trestu i v případě podmíněného propuštění z výkonu trestu.

Rovněž při rozhodování o tom, zda je vhodné umožnit vězni opustit věznici do místa pobytu nebo bydliště, mohou káznice/vězení vyžadovat od probační služby stanovení postoje oběti nebo rodiny oběti ke spáchanému trestnému činu. Nezávislé oddělení pro pomoc obětem a svědkům na základě výpovědi oběti vypracuje zprávu pro probační službu.

Pomoc svědkům a obětem

Pomoc obětem a svědkům v Chorvatské republice koordinuje Nezávislé oddělení pro pomoc obětem a svědkům (*Samostalna služba za podršku žrtvama i svjedocima*) zřízené v rámci ministerstva spravedlnosti.

Oběti a svědci mohou obdržet pomoc a informace o svých právech a soudních řízeních v odděleních pro pomoc obětem a svědkům.

Oddělení pro pomoc obětem a svědkům (*Odjeli za podršku žrtvama i svjedocima*) existují u 7 krajských (župních) soudů: v Záhřebu, Zadru, Osijeku, Vukovaru, Splitu, Sisku a Rijeci. Tato oddělení poskytují obětem (a svědkům), jakož i osobám, které je doprovázejí, emocionální podporu a praktické informace a informace o jejich právech. Dále poskytují podporu i příslušným městským a přestupkovým soudům.

Informace o právech a druzích pomoci mohou oběti obdržet na **bezplatné lince 116 006 Národního telefonního centra pro oběti trestných činů a přestupků** na internetových stránkách Národního telefonního centra.

Informace o právech obětem a svědkům a podporu poskytuje rovněž Ministerstvo spravedlnosti a dotazy je možné směřovat na e-mailovou adresu: zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr nebo prostřednictvím internetové stránky Ministerstva spravedlnosti Chorvatské republiky: <https://pravosudje.gov.hr/>

Pomoc obětem a svědkům v přeshraničních věcech

Nezávislé oddělení pro pomoc obětem a svědkům zřízené v rámci ministerstva spravedlnosti poskytuje pomoc a informace svědkům i obětem předvolaným prostřednictvím mezinárodní právní pomoci (včetně svědků válečných zločinů).

Svědům, kteří jsou předvoláni, aby vypovídali u soudů v Chorvatské republice, nebo chorvatským svědkům, kteří jsou předvoláni k soudům v zahraničí, musí být zaslán informační dopis.

Svědům válečných zločinů je zajištěna fyzická ochrana, je-li to zapotřebí, a pomoc s přípravou jejich cesty a s organizací jejich vystoupení u příslušného justičního orgánu (pro svědky a ostatní účastníky, kteří jsou předvoláni k účasti na vyšetřování v trestních řízeních týkajících se válečných zločinů před příslušnými justičními orgány v Chorvatské republice, jakož i mimo území Chorvatské republiky, je-li tato pomoc předmětem žádosti o mezinárodní právní pomoc).

Kliknutím na níže uvedené odkazy se zobrazí informace, které potřebujete

- [🔗 1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu](#)
- [🔗 2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení](#)
- [🔗 3 - Má práva po skončení soudního řízení](#)
- [🔗 4 - Náhrada škody](#)
- [🔗 5 - Má práva na podporu a pomoc](#)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.